

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

© ©

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

© ©

To' ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea "Unirea"
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Nouii complicații.

Războiul înfricoșat, ce bântuie cu atâta furie de două luni încheiate, în loc să se apropie de desnodamentul final, pare a se complica și mai mult, în zilele din urmă.

Își are și războiul logica lui de fier; ceice priviau până acum la încăierare se pomenesc deodată porniți și ei și amestecați în încăierarea pe moarte — pe vieață a celorlalți.

În Balcani a fost până acum liniște; toate statele de acolo, cu excepția Sârbiei beligerante, și-au păstrat până acum, cu severitate neutralitatea.

Acum par gata a se încinge și ele în hora înfricoșată a războiului.

Turcia pare a fi făcut deja pasul decisiv, ce premerge declarației de războiu. Știrile mai nouă spun, că vapoarele turcești depe Marea Neagră au început deja bombardarea alor două porturi rusești: Feodosia și Novorossysk. Credem, că aceasta e echivalentă cu declararea războiului ruso-turc, de care se svonia în săptămânile din urmă. Turcia nu e izolată în aceasta atitudine a ei, ci e aliată cu Bulgaria și vor lupta deci în contra triplei înțelegeri, ceace înseamnă un sprijin mai mult pentru armatele noastre și ale Germaniei.

Dar lucrurile par a nu se opri numai la acest punct. Ministrul bulgar Radoslafov a declarat — pe lângă simpatia ce o are față de Germania și Austro-Ungaria — că Bulgaria nu-și va uita niciodată de Macedonia. Relațiile dintre Grecia și Turcia sunt, de asemeni, forte încordate, iar Italia debarcă trupe în Valona.

Toate aceste sunt tot atâtea semne evidente, că flacăra războ-

iului va izbucni și în Balcani, în timpul cel mai scurt.

Războiul ce decurge acum, după toate semnele, va fi de durată mai lungă.

Prusia de ost.

Credem, că facem un serviciu cititorilor noștri, când dăm o scurtă descriere a Prusiei de ost, cunoscută astăzi mai ales în urma îndrăznețelor operații militare a generalului *Hindenburg*, care aci a nimicit întreagă oștirea rusească, ce pătrunse pe teritoriu german. De atunci s'au amintit multe localități din acest ținut și mai ales multe numiri de lacuri au fost remarcate de știrile de războiu, cari au jucat și vor juca încă un rol deosebit în luptele inversunante dintre germani și ruși.

Prusia ostică este provincia cea mai extremă spre răsărit a regatului prusiac. Capitala provinciei este orașul *Königsberg* dela gura râului *Pregel*. Suprafața provinciei e o continuare a întinsului șes sarmat, ce se continuă aci, dinspre Rusia peste frontiera în perimetrul german. Dealurile ce se află sunt revărsate și vârful cel mai înalt de abia ajunge la 313 metri peste suprafața apei. Sunt însă aci mai multe sute de lacuri, între cari e remarcabil lacul *Spiriding* din sudul provinciei cu o suprafață de 118 km² și lacul *Mauer*, spre nord dela *Spiriding*, cu o suprafață de 105 km². Ținutul acesta este ualul dintre cele mai frumoase ale Germaniei și se numește cu mândrie *Șviteră mazurică*, lacurile fiindcă se numesc *lacuri mazurice*. Numele acesta se dă ținutului ce împrejmuit de două lacuri mari și alte multe mărunte din apropierea lor, dimpreună cu ținutul dela *Johannisberg*. Ținutul dela *Johannisberg* e o pădure uriașă, de 50 km. lungă, care acoperă întreg teritoriul dintre lacul *Spiriding* și frontiera spre Rusia. Din lac se continuă alte ochiuri spre sud în ținut împrejmuit de pădurea uriașă și oferă astfel priveliști de o frumusețe încântătoare. Vara umblă un vapor dela nordul lacului *Mauer* dela orașul *Angerburg* peste *Lötzen* și *Nikolaiken* până în sud, adânc în pădurea dela *Johannisberg* de două ori la săptămână, dând prilej astfel admiratorilor naturii ca să se desfăteze în aceste frumuseți fără păreche. Lacurile *Mauer* și *Spiriding* și celelalte sunt legate prin un canal unul cu altul.

Pădurile uriașe de aici sunt mai toate întinse păduri de brad. Teritoriul este peste

tot rece și în parte nefructifer. Orașe sun-
relativ puține, iar de acelea, cari numără
peste 20 mii locuitori de abia sunt câteva.

Orașe mai principale sunt aci:

Capitala provinciei *Königsberg*, a fost întemeiat la 1255 de ordnii teutonici. Mai există și azi castelul de pe timpul acela, în care apoi *Friedrich I.* s'a încoronat de rege al Prusiei la 18 Ianuarie 1701. Din 1901 pot străbate până la *Königsberg* vapoare mari cu o afunzime de 6 și jumătate metri. Comerțiu se face aci cu lemne, bucate, rășină și tea. *Königsberg* este o fortăreață de primul rang. În apropierea lui, din subsolul peninsulei *Samland*, se scoate în cantități mari succin (*chiklibar*, spumă de mare).

Succinul se scoate dintr'un strat de pământ, cam la 30 m. afunzime dela suprafață. Marea însă, când viforează îl scoate în saș la suprafață, aruncând blocuri pe uscat, ori plutindu-le pe valuri, de unde locuitorii le pescuiesc. În timpul mai nou se urmează un bășug în toată rânduiala și se pun în comerțiu cam 400.000 Kg. anual, în valoare de 2—3 milioane mărci. Odinioară *chiklibarul* era foarte căutat și împăratul *Nero* îl prețuia mai mult decât aurul.

Tilsit, lângă râul *Mensel*, poartă extins comerțiu cu lemne și bucate. La 1807, s'a încheiat aici pacea între *Napoleon* cel mare împăratul Franței, *Alexandru I* regele Rusiei și *Friderich Wilhelm III* regele Prusiei prin care Prusia a pierdut o parte din teritoriul său. *Insterbur* și *Gumbinnen* ambele lângă *Pregel*, renumite pentru târgurile mari de cai, iar *Eydtkuhnen*, stațiunea vamală dela granița Rusiei. Spre sud-ost dela *Gumbinnen*, spre frontiera rusească este ținutul dela *Rominten*, a cărui păduri extinse, oferă prilej de vânătoare de multeori actualului împărat german *Wilhelm II*.

Ce e drept provincia aceasta prusiacă, nu prezintă locuri fortificate, cari la o eventualitate a unei invaziuni rusești să poată oferi o bază sigură de operațiuni. Poate acesta este motivul, că la începutul războiului, o parte însămnată a stabului german, a fost de părere, ca aci să nu se opună nici o rezistență rușilor năvălitori. Generalul *Hindenburg* însă adâncul cunoscător al ținutului mazuric, provocându-se la fortificațiile naturii din acest ținut al lacurilor și pădurilor fără sfârșit, a înduplecat comandamentul la rezistență și rezultatul a fost înfrângerea desăvârșită a rușilor, cari au pierit în lacuri cu miile.

Cuvântul Monarhului. Foia oficială publică manuscrisul M. Sale în care își aduce aminte în cuvinte calde și părintești, de populația ținuturilor, cari au avut de a îndura mult în urma invaziunii rușilor. Autograful regal e următorul:

Iubite Conte Tisza! Războiul, care a pretins încordări enorme dela toate popoarele monarhiei, nu a cruțat nici teritoriul de sub coroana ungară. Unele ținuturi din Slavonia și nordul Ungariei au fost expuse pustiirilor invaziunii inamicilor, cari deja sunt alungați din țară. Suferințele cauzate acestora, mi-au umplut inima de durere. Compătimirea Mea părintască se îndreaptă către supușii credincioși, a căror viață și avere au fost expuse la atâtea primejdii, suferind însemnate pagube în averea lor. Aștept cu încredere dela aceștia, că vor suferi această încercare cu o putere sufletească gata pentru jertfe patriotice și nepierzându-și încrederea în viitorul mai bun și mai sigur, vor lua parte cu bărbăție în munca cea mare a restabilirii. Indemn guvernul Meu, ca să se îngrijască în mod deosebit de ținuturile atinse nemijlocit de război și în armonie cu factorii locali competenți să facă înainte de toate pașii de lipsă, pentru delăturarea mizeriei iminente. Fie încredințați locuitorii acestor ținuturi, că pot aspira cu siguranță la grija Mea și am nădejde, că în scurt timp vor putea repara daunele suferite și vor putea întemeia din nou bazele economice și ale vieții culturale, necesare bunăstării lor.

Viena, 25 Octomvrie 1914.

Francisc Iosif m. p.
Stefan Tisza m. p.

Desmintire oficială. Agenția Telegrafică Ungară comunică: Sunt indeobște cunoscute mijloacele rușilor, prin cari

și-au plasat necurmatele lor biruințe, în presa străină. După ce știrile false despre învingeri nu mai află astăzi crezământ nicăiri, în timpul din urmă au început a umplea presa străină cu barbariile și cruzimile ce le-ar fi săvârșit trupele noastre. În fața acestora, generalul Höfer, substitutul șefului statului major, publică următoarea desmintire:

Rușii jertfind mari sume de bani răspândesc în toate părțile, că trupele și autoritățile noastre, în Bucovina, în mare parte din nou cuprinsă de noi, mai ales în Cernăuți, ar fi săvârșit cruzimi. După aceste știri, mai ales românii au de a îndura sub regimul austriac, afirmative s'ar fi întâmplat mai multe sute de cazuri de execuțiune.

Deși intențiunea acestor calumnii e prea străvezie, totuș trebuie să declar cu toată hotărîrea, că din aceste știri rusești nici un cuvânt nu este adevărat.

Trupele și autoritățile noastre sunt în cea mai bună înțelegere cu populația Bucovinei, totdeauna loială și posed încrederea deplină a acesteia. Trebuie să se constate și deosebit, că românii din Bucovina, nici într'un singur caz nu au dat motiv, ca să întrevină trupele sau autoritățile noastre.

General Höfer,
subst. șef. stat. major.

Trupele grecești au intrat în Epir. Agenția telegrafică din Athena, cu datul din 27 Octomvrie, publică următorul comunicat:

Populația Greciei și din nordul Epirului, cu toate jertfele de oameni și bani ce le-a adus în războiul din Epir, după ce n'a voit să se opună hotărîrilor aduse în conferența europeană, s'a împăcat cu hotărîrea de a se evacua o parte din Epir, aparținătoare Albaniei. În urma ace-

steia concordatul încheiat la Corfu, între delegații Epiroților și a reprezentanților puterilor, a asigurat garanțiile etnice și religioase, cari au dat locuitorilor din nordul Epirului posibilitatea, ca să trăească în liniște sub noul regim. Din nenorocire însă, evenimentele neașteptate, cari au întrevănit, au zădărnicit restabilirea ordinii și a liniștei, condiții absolut necesare pentru traiul liniștit al acestei populații mult încercate. Puterile s'au adresat guvernului elin în repetite rânduri, cu pretenziunea, ca acesta să-și valideze influința sa la Zagafos în direcțiunea aceea, ca să facă imposibilă reîntoarcerea emigraților.

Dar mijloacele neînsemnate, ce-i stau la dispoziție unui guvern străin, nu sunt în stare ca să-l îndemne să primească răspunderea pentru aceasta.

Între astfel de împrejurări și considerând anarhia provocată de aceasta stare de lucruri, guvernul grecesc condus de sentimentul uman și dând ascultare cererii locuitorilor creștini și musulmani din Epir, — cari cereri se îndreptau acolo, ca guvernul elin să primească răspunderea pentru susținerea ordinii și siguranței țării — guvernul grecesc și-a trimis trupele în ținuturile Argyrocastro și Premeti, cu acel scop, ca să asigure aici ordinea, să facă posibilă reîntoarcerea populației refugiate, să asigure viața și averea Epiroților, fără deosebire de religie, precum și ordinea atât de necesară din punct de vedere al siguranței, la hotarele regatului.

Necesitatea acestei proceduri apare cu atât mai ponderos, cu cât se apropie timpul sămănatului și trebuie să se dea ocaziune familiilor celor refugiați, să se poată reîntoarce acasă din buna vreme și să se îngrijască de sămănat.

FOIȚA.

Piere l'Ermite și Războiul.

(Continuare și fine).

Urmează chemarea a treia.

Franța privește cu îngrijorare și vrea să-și adone toate puterile.

Învingerea va suride poporului, care va mai putea trimite o nouă trupă pe câmpul de luptă.

Franța strigă cu glas desperat după ajutor în ceasul acesta, care îi va decide soarta.

Dar acuma să întâmplă mai întâi în Istoria ei, că glasul de chemare nime nu-l ascultă.

Nu mai avem ostași!

Da! Nu mai avem, că de câteva decenii au fost alungați din familii copii într'un mod aproape sistematic. De treizeci de ani francmasonia într'un mod nebunesc preamărește lipsa de prunci. De treizeci de ani jurnaliștii și teatrul tamăiază femeia, „care vrea să și trăiască viața” și își bat joc de celelalte. de găștele naive și prostuțe.

La 1912 după statistică în Franța erau:
2,550.000 burlaci trecuți de 50 ani.
1,804.710 familii fără prunci.
2,966.171 familii cu un prunc.
2,661.978 familii cu doi prunci.

Pentru asta e zădarnic glasul Franței și nime nu-l ascultă. Oricât vei striga, nime nu-și va da răspunsul său.

*

Și totuș a trebuit să răspundă.

Că din toată Germania să auzea un glas depărtat, care să asămăna eu căderea unei cantități enorme de apă.

Era o oaste nouă, rezerviștii cei din urmă, pe cari i-au dăruit patriei mamele germane...

Wacht am Rhein...

Și ostașii noștri oboșiți, răniți, plini de sânge văzând șirul nesfârșit al acelor atacă, s'au sculat, ca niște eroi din vremile bătrâne în mijlocul gloanțelor.

S'au sculat și au zis ofițerilor.

Așadară înzădar stăm la moartea sigură!

Nu mai vin trupele de ajutor?

Nu!

Ofițerii explică: Familiile francezilor nu mai vreau să dea copii patriei, pentru că îi împiedecă... sunt costisitori... că umblă cu dureri și că... nici chiar inginerii nu mai țin cont cu ocaziunea edificărilor de ei... — Atunci...

*

Ofițeri și soldați de rând văd desfășurarea forțelor nouă a inamicului... Aud sunetul mut al cizmelor ce să apropie, cari mâne vor trece peste cadavrele lor și vor călca în picioare pământul sfânt al unei

Genovéve, a unei Ioane D'Arc, 'a unei Ioane Hachette, pământul sfânt al unui Bayard, a lui Turenne, pământul frumos și scump a Franței, care — durere — va trebui să fie a Germanilor!...

Femei franceze din partea a doua a veacului al IX-lea fiți mândre de isprava voastră...

Ați îndeplinit ceea ce n'a putut face nime dela Zülprich. Ați șters Franța depe fața pământului...

Asta s'a întâmplat la 19....

Ori mai bine zis — durere — acestea ar trebui să se întâmple în 19.... dacă Dumnezeu nu ar fi făcut popoarele de atare să nu fie instare să-și întoarcă. Și fiindcă e neșters crezul din inima mea, că ai mei au să se îndrepte, am scris șirele acestea pline de groază și de adevăr.

*

Cuvintele unui scriitor iubitor de patrie, ca acesta au venit târziu. Franța în zilele acestea are să se ispășească păcatele câtorva decenii și azi nu o poate ajuta nici trupa celor 20.000 preoți înrolați la oaste — între cari poate să află și scriitorul nostru. — În lipsa de oameni le dă arme ucigașe și acestora în mâni, în acelea mâni, cari ar trebui să binecuvinte numai, și să împartă sacramentele dumnezeiești!

ib.

Luând Grecia această dispoziție, care are un caracter evident provizor, își propune totodată, că se va acomoda cu toată rigoarea hotărârilor aduse de puteri, pe cari le-a și acceptat în nota sa din 8/21 Februarie și în acest sens s'a adresat puterilor cu o circulară de lămurire.

Răscoala din Africa de sud.

Biroul tel. ungh. transmite următoarele telegrame:

Rotterdam 29 Oct. Răscoala din Africa de sud ia din ce în ce estensiuni mai mari. Generalul Devett s'a aliat cu generalii Beyer și Maritz, organizând trupe în contra Englezilor.

Londra 29 Oct. Din Africa de sud sosesc știri neliniștitoare. Generalul Devett a luat o atitudine ostilă față de generalul Botha. Buri răsculați au făcut prizonieri mai mulți funcționari englezi superiori.

Capstadt 29 Oct. Generalul Botha a bătut pe aderenții Beyer și a făcut 80 prizonieri.

Situația Cernăuților încă nu este limpezită. Deși autoritățile și-au reluat activitatea în Cernăuți evacuați de Ruși, totuși a dat de știre guvernatorul Bucovinei contele Meran, că refugiații să nu se înapoieze la Cernăuți, căci situația încă nu este limpezită.

De altfel autoritățile încă nu eliberează certificate pentru Cernăuți.

Important consiliu de miniștri în Constantinopol. Budapesta 30 Oct. Din Constantinopol se comunică: Sub președinția marelui vizir, s'a ținut un consiliu ministerial extraordinar, târziu în orele de după amiază. Acestui consiliu i-se atribuie mare importanță.

(*Biroul de presă al ministrului președinte.*)

Războiul european.

Luptele din nord.

Telegramă particulară primită în 30 Oct. la 9 ore a. m.

Budapesta, 29 Oct. Dela cartierul general se comunică:

În decursul zilei de ieri, pe câmpul de operațiuni din nord, nu s'au dat lupte mai mari. Încercările repetite ale rușilor de a înainta în direcția ținutului Turkov, le-am respins cu succes.

General Höfer,

substit. șef. de stat major.

(*Biroul de presă al min. prezid.*)

Luptele din Belgia și Franța.

Telegramă particulară primită în 29 Oct. la 9 ore a. m.

Berlin, Cartierul general anunță cu datul de 29 Oct. a. m.:

Statul nostru spre sud dela Nieuport, câștigă încet teren. Spre vest dela Lille, trupele noastre înaintază bine, am ocupat mai multe poziții fortificate de ale inamicului; am luat

ca prizonieri 16 ofițeri englezi și mai mult ca trei sute ostași. Am capturat și patru tunuri. Contraatacurile engleze și franceze le-am respins pretutindeni. Bateria de tunuri e așezată înaintea catedralei din Reims, care aveă în turn, un post de observare, am fost siliți să o luăm în foc.

În pădurile Argonnes am respins pe inamic din mai multe tranșee, capturând mitralieze grele.

Spre sud dela Verdun am respins un violent atac francez. Cu ocaziunea contraatacului, trupele noastre au înaintat până la cartierul general al inamicului, pe care l-au cuprins. Francezii au suferit pierderi grave.

Pe câmpul de luptă ostic, situația nu s'a schimbat. În decursul ultimelor trei săptămâni am capturat 13.500 prizonieri, 30 tunuri și 39 mitralieze.

(*Biroul de presă al min. prezid.*)

Luptele din vest.

Telegramă particulară primită în 30 Oct. seara la 9 ore,

Berlin, 30 Oct. Dela marele cartier general se comunică azi înainte de amiază:

Spre sud dela Nieuport și spre ost dela Ypres ne-a succes să continuăm atacul. Am capturat opt mitralieze și două mii englezi.

În pădurea Argonnes trupele noastre au ocupat mai multe cantoniere și puncte de apărare.

Dela Verdun spre nord-vest francezii au atăcat fără nici un efect; de altcum pe câmpul de luptă din vest și ost, situația e neschimbată.

(*Biroul de presă al min. prez.*)

Yase turcești bombardează porturi rusești.

În preajma războiului ruso-turc.

Telegramă particulară primită în 30 Oct. la 5 ore p. m.

Berlin. După informația agenției Wolf agenția telegrafică din Petersburg comunică următoarele:

La orele 9 și jumătate și 10 și jum. un crucișător turcesc cu trei urloaie, a bombardat orașul Feodosia și gara lui, a distrus catedrala, biserica grecească, magazinele din port și molo. Succursala băncii rusești de comerț a fost în flăcări. La orele 10 și jumătate crucișătorul s'a depărtat în direcție sud-vestică.

Crucișătorul turcesc Hamidie a sosit la Novorossijsk și a cerut predarea orașului și a averii statului, amenințând, că în caz contrar va bombardă ora-

șul. Consulul turcesc și oficialii au fost deținuți. Cruciașătorul s'a depărtat.

Orașul Feodosia se află pe malul țărmului ostic al peninsulei Crimeea și e unul din punctele cele mai întărite. Novorossijsk e un loc întărit la țărmul vestic al Caucazului și e un port însemnat pentru exportul petrolului.

Mine franceze în Adriatică.

Oficiul maritim de apărare din Ancona a fost încunoștințat că în apele de lângă Singalia s'au văzut mine plutitoare. Din port au fost trimise două torpiloare în căutarea minelor. Ieri s'au întors aceste vase în port aducând cu ele 3 mine, cari le-au pescuit din mare. Minele au fost așezate de flota franceză și devenind libere ele puteau provoca mari nenorociri. Minele au fost găsite la înălțimea Pesaro și acum sunt așezate în magazinul oficiului maritim din Ancona.

Diverse.

Pontificele pentru răspândirea Bibliei.

Din Roma se anunță, că papa Benedict XV a adresat o scrisoare cardinalului Cassetta, care e patronul societății sf. Ieronim, al cărei scop este răspândirea cât mai mare a sf. Scripturi. În această scrisoare, papa dă expresie acelei dorințe, că sf. Scriptură să nu lipsească din casa nici unui creștin, să o citească zilnic, trăind o viață într'adevăr creștină. Cele mai multe greșeli și rătăcirii le fac oamenii, fiindcă nu pricep și nu cunosc sf. Evanghelie.

Distingerea regelui Ferdinand al României. Monitorul oficial al armatei aduce următorul decret, prin care Monarhul nostru conferă regelui Ferdinand al României regimentul de infanterie 96. — Acelaș număr al Monitorului publică un prea înalt ordin, prin care regimentul nr. 6, care până acum a purtat numele regelui Carol I, are să poarte de aici încolo simplu nrul 6.

Din dieceza Orășii-mari. La propunerea ministrului cultelor, M. Sa Monarhul a numit pe Dr. Cornel Bulcu canonic prebendatla capitlul din Lugoj și pe Rev. Dr. Iacob Radu canonic cancelar la capitlul din Oradea-mare.

† **Dr. Alexandru Bogdan.** Din Brașov primim dureroasa știre, că vrednicul profesor de limba și literatura română și germană dela școlile medii române din Brașov, Dr. Alexandru Bogdan, locotenent în batalionul 24 de glotași, lovit de o granată inamică la localitatea Zumina din Galiția, a murit moarte de erou în ziua de 7/20 Octomvrie. În aceeaș zi spre seară a fost înmormântat în pământul Galiției, alături de ceilalți eroi număroși dar necunoscuți, cari au urmat glasul chemării împăratului. — În decedatul școlile din Brașov pierd un

profesor iscusit și zelos, luptător și lucrător neobosit cu cuvântul și fapta pentru înaintarea noastră culturală.

Din acest dureros prilej Corpul profesoral a lansat următorul necrolog:

Cu nespusă durere aducem la cunoștința tuturor, cari l-au iubit și stimat, că neuitatul nostru coleg *Dr. Alexandru Bogdan*, profesor de limba și literatura română și germană la gimnaziul mare gr.-or. român din Brașov, membru ordinar al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român și secretarul secției literare al ei, — locotenent reg. ung. de gloate și adiutant de batalion în regimentul 24 ungar de gloate, isbit de o granată inimică pe câmpul de luptă din Galiția, la localitatea Zumina, a murit moarte de erou în ziua de 7/20 Octombrie, la 4 ore p. m., fiind în anul al 34-lea al etății și al 10-lea al activității sale rodnice în serviciul școlilor noastre.

Corpul zdrobit al colegului nostru iubit zace în mormântul ostășesc dela Zumina, dar duhul lui va pluti totdeauna deasupra noastră!

Dumnezeu să-l odihnească și să-i facă parte — luptătorului pentru lumină — de lumina eternă a vieții fără de sfârșit!

Brașov, în 16/29 Octombrie 1914.

Corpul profesorilor dela școlile medii gr.-or. române din Brașov.

Societatea „Petru Maior” din Budapesta s'a constituit în felul următor: Președinte: Andrei B. Crăciun stud. tehnic; V. președinte: Liviu Ionașiu stud. med.; Secretar: Gheorghe Popoviciu stud. med.; Cassar: Vasile Ilea stud. med.; Centrolor: Ilie Marian stud. med.; Bibliotecar: Tit Olariu stud. fil.; V.-Bibliotecar: Alexandru Jucu stud. med.; Notar: Coriolan Barău stud. drepturi; Notar: Dragos Navrea stud. fil.; Econom: Victor Marian stud. fil. În comisia literară: Gheorghe I. Popescu stud. fil.; Andrei B. Crăciun stud. tehn.; Gheorghe Popoviciu stud. med.; Tit Olariu stud. fil. În comisia de supraveghere: Victor I. Vlad, Gavril Tot și Petru Bojin.

Concurs. Reuniunea femeilor gr.-cat. și gr.-or. din comitatul Târnavei mici cu terminul de 30 Nov. n. 1914 publică concurs la 15 ajutoare de câte 10 cor.

La aceste ajutoare pot concurge văduve sărace, precum și orfani fără avere cari cercetează școala, ori vre-un ram de meserie de pe teritoriul comitatului Târnavei mici.

Văduvele au să dovedească cu atestat dela parohul local cum că sunt intradevăr văduve și sărace și gr.-cat. sau gr.-or.

Orfanii au să arete că ce școală cercetează? sau că sunt la învățarea unei măiestrii și că iau parte la cateheză și-și împlinesc datorințele lor față de Biserică.

Rugările intrate după terminul de concurs nu vor fi luate în considerațiune.

Concursele să se trimită la adresa D-rei Maria Căluțiu, cassiera Reuniunii în Dicsősztmárton.

Dicsősztmárton, 30 Oct. n. 1914.

Pentru comitet:

Văd. *Aneta Zehan* prezidentă.

Daruri de crăciun pentru soldați. Oficiul din Viena pentru îngrijirea soldaților în război se adresează către public și-l roagă să contribuie daruri de crăciun pe seama soldaților din campanie. Numitul oficiu a început lista darurilor cu o jumătate de milion de coroane.

Inventarierea averii regelui Carol. Din București se anunță: Se știe, că succesiunea regelui Carol s'a deschis la secția II a tribunalului Ilfov și că în privința taxelor succesoriale s'a decis de către ministrul de finanțe, că ele trebuiesc plătite de și este vorba de succesiunea regală. De Joi a început inventarierea averii lăsată de defunctul suveran. În acest scop, președintele tribunalului, dl Gr. Ferechide însoțit de dl Victor Antonescu, ministrul justiției s'au transportat Joi la Palatul Regal. Această dispoziție a fost luată în urma faptului, că dl Louis Bassel fostul secretar al regelui Carol și unul din legatorii acestuia, a cerut ieri tribunalului secția II punerea sa în posesie asupra legatului dsale.

Ofițeri români răniți. Lista Nr. 35 aduce numele ofițerilor mai ales din reg. de inf. 50. Au căzut în luptă peste 38 inși, dintre cari 3 morți. Români sunt dintre ei 9. toți numai răniți. Petru Balică, subl. în r.; Teodor Colbazi, locot. în r.; Toma Dărăbaș, subl.; Octavian Fulea, subl. în r.; Ioan Juga, cadet în r.; Victor Moga, vicecolonel; Victor Monda, subloc.; Virgil Popoviciu, subloc.; Sabin Sorescu, subloc.; Samuil Suran, stegar în r. Reg. Nr. 51 rănit.

Antwerpenul ca centru comercial. Anvers-ul, căzut în săptămânile trecute în mâinile Germanilor este actualmente cel mai însemnat port continental al Europei. Important este mai ales pentru comerțul de transit. În portul dela Anvers intră enorme transporturi de cereale din toate părțile lumii și cele mai mari firme pentru negoțul de cereale ai continentului au aci sucursalele lor. Mari cantități de grâu se importează din țările dunărene, din Rusia-de-sus și India britanică; săcară, orz, și ovăs din România și Rusia, iar porumb din Statele-Unite și America-de-sud. Aprovizionarea unei mari părți a Europei cu orez se face prin corăbiile de transporturi din Birma, India, Iaponia și lava. Cafea, cacao, trestie de zahăr, ceai și vin, lemnării transatlantice și diferite arome sunt depozitate în cantități uriașe în magazinele din Antwerpen. La acțiunile de tutun Antwerpen își trimite reprezentanți din toate fabricile de tutun și chiar și regiile monopolurilor de tutun din diferitele state. Principalele articole de export sunt zahăr brut de sfeclă, rachiu, mărfuri textile, fabricate de tutun, covoare, cement de Portland, mașini, mărfuri de sticlă, teracotă și porcelan. De importanță sunt mai departe atelierele pentru prelucrarea diamantului din Antwerpen, în care oraș diamantul se negociază regulat în anumite zile la bursă.

Având un port modern, cu numeroase bazinuri, mari și mici, vasele, chiar și cele mai mari pot intra până în nemijlota apropiere de uscat, unde de altcum se sfârșesc și cele mai multe linii fierate ale Belgiei. Numărul total al vapoarelor și corăbiilor, ce intră anual în porturile belgiene, este de 12,000, dintre cari cele mai multe intră în portul dela Anvers.

Anversul este nu numai un mare centru comercial, ci și un important centru industrial. În Antwerpen și împrejurime se află mari fabrici de rachiu, de săpun și țigări, de orez, mori și rafinerii de zahăr. Afară de aceasta fabrici pentru mărfuri de lână, dantele, ață, tapete, galoane de aur și argint etc.

O nouă ordinațiune întregitoare la moratoriu. Monitorul oficial publică o nouă ordinațiune întregitoare la al treilea moratoriu. Ordinațiunea actuală cuprinde dispoziții privitor la chirile de case. În baza acestor dispoziții chirile se vor putea plăti și în rate lunare anticipative, fără ca proprietarul casei să aibă drept de abdicere.

Mitropolitul din Lemberg, contele Andreiu Septiczky, precum am amintit, cu ocaziunea ocupării Lembergului a fost prins de ruși și dus în captivitate. Multă vreme nu s'a știut nimic de soarta vrednicului păstor. În timpul mai nou contele Septiczky a trimis o scrisoare în care spune, că mai întâiu a fost transportat în Nisnij-Novgorod, de aici a fost escortat la Moscva. Dar nici aici nu a fost lăsat în pace, căci din nou a trebuit să plece la drum, fiind așezat în orașul Kursk din Caucaz. În Kursk l-a ajuns dispoziția prealaltă că trebuie să fie dus la Kiev și până în prezent contele Septiczky petrece tot în Kiev.

Necrolog. † *Ioan Brinzău* cantor gr.-cat. în mod neașteptat și-a dat sufletul în mâinile Domnului Marți în 20 Octombrie st. n., în anul 63 al etății. Osemintele defunctului s'au așezat spre odihnă vecinică în 22 Octombrie st. n. în cimiterul gr.-cat. din Coroeșteni.

— † *Vasile Nechiti*, paroh gr.-cat. în Borgo-Mureșeni, a repausat în 26 Octombrie 1914 în al 57-lea an al etății și al 31-lea al preoției. Rămășițele pământești s'au așezat spre odihnă veșnică Joi în 29 Octombrie a. c. la 11 ore a. m. în Sebeșul de sus.

— *În veci pomenirea lor!* —

Posta Redacțiunii.

Pon. Teofil Crișan vicar Hațeg. Vă mulțămim frumos de șirele de lămurire prea măgulitoarele, ce ne trimiteți. Noi credem totuș că D-voastră, când v'ați strămutat, trebuia să vă regulați afacerea, după ce foaia a mers la persoană, și administrația noastră nu poate ține seamă de strămutările personali, ce se întâmplă în provința bisericască. Nu se poate pretinde, ca foaia să țină evidență de fiecare preot, care să strămută din o parohie în alta, când respectivul interesat nu-și ia nici măcar atâta osteneală, ca să avizeze că s'a strămutat, ori să remită foaia ca să o sistăm.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abonamentul dela: *Tetiș* pe 1914 sem. 2-lea. — *Băița* (Mosóbánya) pe Maiu—August 1914. — *Alba-Iulia* — *Lipoveni* pe 1914 sem. 2-lea. — *Dr. L. Rév* pe 1914. — *Revășel* pe 1914 sem. 2-lea. De aici foaia se spedează regulat; dar cu împrejurările excepționale de acum, de mulțori se ivesc încurcături și întâzieri. Numerii ce Vă lipsesc Vi-i trimitem bucuros. Cereți-i la timp. — *Reșița* pe 1914. — *M. H. Felsőszelistye* pe Oct.—Decembrie 1912. — *M.-Sziget*, pe 1914 sem. 2-lea. — *Ungvár* pe 1914 sem. 2-lea. — *Stremț* (Bükktótfalu) pe 1893 și sem. prim din 1894. — Binevoii a stăruii la antecesorul, ori la parohie, ca să-și achite restanța. — *Chirău* pe 1914 sem. 1-iu. — *Alsóboqát* pe Iulie—Septembrie 1914. — *Bársăul de jos*, *Érhatvan*, *D.-Szt.-Márton*, *Cugir*, *Krasóviszák* pe 1914. sem. 2-lea, *Valealupului*, pe 20/1—20/4 1914.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**

„R. E.”